

Hodnocení ekonomické transformace po roce 1989

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2007, v07-03</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>4. 6. - 11. 6. 2007</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1013</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>EV.25, EV.26, EV.26a</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>26. června 2007</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

Do červnového šetření zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i., otázku, která zjišťovala hodnocení transformace české ekonomiky po roce 1989 českými občany¹. Další otázky mapovaly důvody, na jejichž základě se lidé domnívají, že transformace byla úspěšná² nebo naopak neúspěšná³. Součástí zprávy je třídění odpovědí podle základních sociodemografických charakteristik osloveného vzorku populace.

Největší, dvoupětinová, část veřejnosti se přiklání k názoru, že průběh transformace české ekonomiky je úspěšný „tak napůl“. Třetina respondentů se domnívá, že transformace je neúspěšná (při součtu odpovědí „velmi neúspěšná“

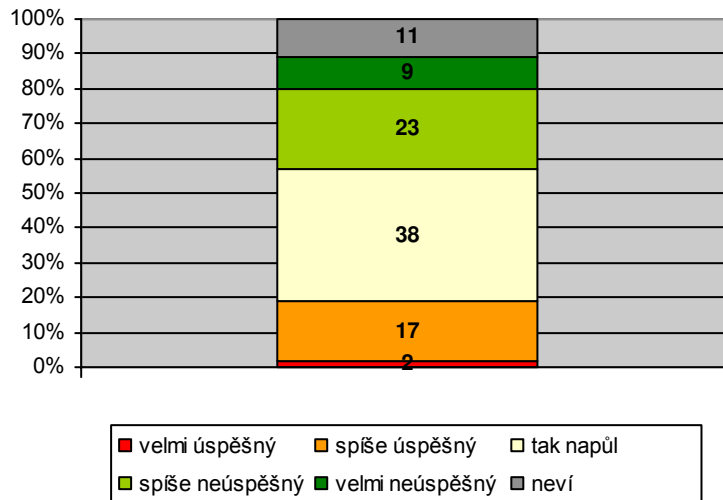
¹ Otázka: „Řekl byste, že průběh transformace české ekonomiky po roce 1989 je velmi úspěšný; spíše úspěšný; tak napůl; spíše neúspěšný nebo velmi neúspěšný?“

² Otázka: „Někteří lidé si myslí, že transformace české ekonomiky po roce 1989 je úspěšná, jiní, že je neúspěšná. V čem si Vy osobně myslíte, že je transformace úspěšná?“

³ Otázka: „A v čem si naopak myslíte, že je transformace neúspěšná?“

a „spíše neúspěšná“), pětina dotázaných si myslí, že je naopak úspěšná (při součtu odpovědí „velmi úspěšná“ a „spíše úspěšná“). Každý desátý respondent se k této otázce nedovedl vyjádřit, a zvolil tedy odpověď „nevím“. Pro četnosti jednotlivých odpovědí viz graf 1.

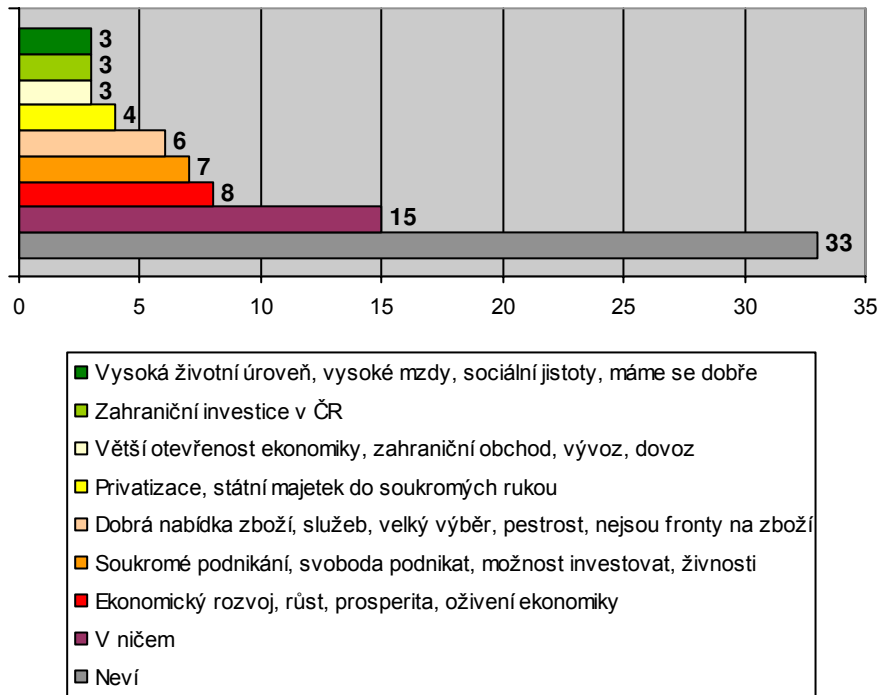
Graf 1: Hodnocení průběhu transformace české ekonomiky po roce 1989 (v %)

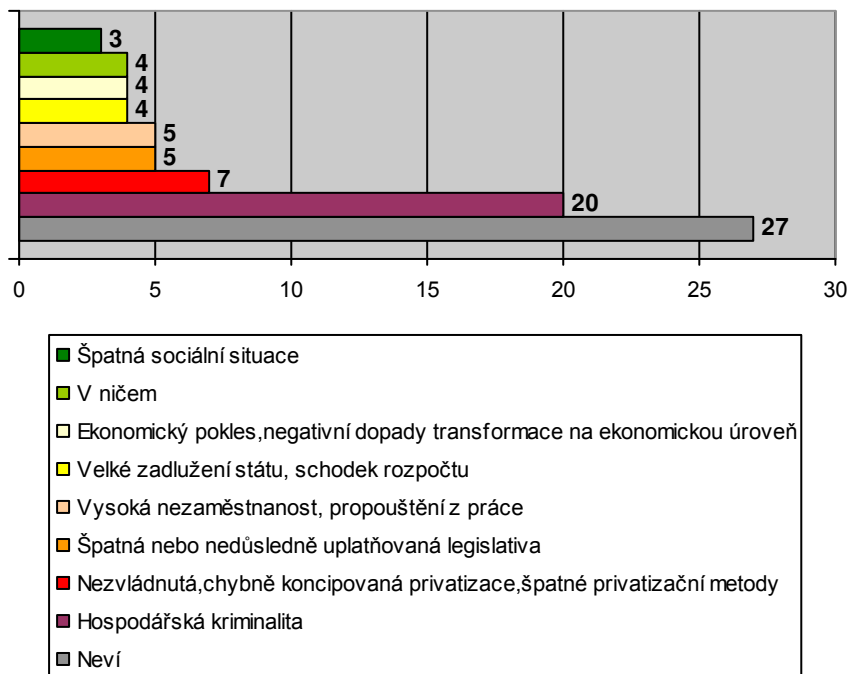
Že je průběh transformace české ekonomiky po roce 1989 neúspěšný, si relativně častěji myslí ekonomicky neaktivní respondenti (41 %), dotázaní se středoškolským vzděláním bez maturity a vyučení (43 %), dále důchodci (50 %), lidé se špatnou životní úrovní (65 %), šedesátiletí a starší (49 %) a potenciální voliči KSČM (76 %) a ČSSD (40%).

To, že je průběh transformace české ekonomiky v posledních osmnácti letech úspěšný, statisticky významně častěji uváděli studenti (42 %), vysokoškoláci (32 %), lidé s deklarovanou dobrou životní úrovní (33 %), oslovení z věkové kategorie 15-29 let (29 %), Pražané (32 %) a potenciální voliči ODS (42 %).

Mezi důvody úspěšnosti transformace české ekonomiky veřejnost řadí ekonomický rozvoj, růst a prosperitu země, svobodu podnikání, dobrou nabídku zboží a služeb, privatizaci, zahraniční investice či vysoké mzdy. Jako důvody neúspěchu transformace lidé nejčastěji uváděli hospodářskou kriminalitu, nezvládnutou privatizaci, nevyhovující legislativu, vysokou nezaměstnanost, zadlužení státu, ekonomický pokles nebo špatnou sociální situaci (podrobně viz grafy 2 a 3 na následující straně).

Graf 2: Důvody úspěchu transformace české ekonomiky po r. 1989 (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří jiné odpovědi s méně než 3% zastoupením.

Graf 2: Důvody neúspěchu transformace české ekonomiky po r. 1989 (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří jiné odpovědi s méně než 3% zastoupením.